



OVERSICHT OVER IMPLEMENTERING AF GØDNINGSREGLER FREM TIL 2021

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Frem til 2021 sker der væsentlige ændringer af reguleringen af landbrugets gødnings- og arealanvendelse. Artiklen giver en oversigt over den forventede regulering

Med Fødevarer- og Landbrugspakken, Naturpakken og vandområdeplanerne tegner der sig et billede af, hvordan regulering af areal og gødningsanvendelsen bliver frem til 2021. I tabel 1 er det forsøgt at give et tidsmæssigt overblik over, hvordan reguleringen forventes at blive. Oversigten skal betragtes som foreløbig.

KVÆLSTOFNORMER

Fra planperioden 2016/17 er undergødskningen udfaset og normerne derfor lig afgrødernes behov (økonomisk optimalt). Fra 2018/19 kan nedsatte normer blive et virkemiddel til at opfylde [den målrettede regulering](#) i nogle vandoplande.

EFTERAFGRØDER

I efteråret 2017 og 2018 skal der etableres omtrent 100-120.000 ha ekstra efterafgrøder som følge af Fødevarer- og Landbrugspakken samt Naturpakken. Arealet er udregnet ud fra det antal ton N, som skal nås ifølge aftalerne i de enkelte år og etableres både i forhold til det marine vandmiljø og grundvand. Landmanden bliver kompenseret for disse efterafgrøder, men modellen er endnu ikke fastlagt. På landsplan svarer kravet til ca. 5-6 pct. af efterafgrødegrundarealet. Efterafgrøderne forventes placeret i de vandoplande med størst indsatsbehov for reduktion af kvælstofudledningen og efter behov for grundvandsbeskyttelse. Det vil formentlig dække 75 pct. af landbrugsarealet.

Fra planperioden 2017/18 forventes den nye husdyrregulering at træde i kraft. Det betyder, at efterafgrødekravet også fra eksisterende husdyrgodkendelser ophæves, og indbygges i den generelle regulering, så beskyttelsesniveauet bliver uændret. Kravene om efterafgrøder på alle husdyrbrug må derfor forventes at blive større end de 4 pct.enheders ekstra krav på husdyrbrug i forhold til planteavlsbrug i dag. Det ekstra krav skal dække de efterafgrøder, der i dag er knyttet til husdyrgodkendelsesordningen.

MÅLRETTET REGULERING

Målrettet regulering indføres med 1/3 i planperioden 2018/19, 1/3 i 2019/20 og resten i 2020/21. Det er uvist, hvordan det kommer til at ske, men en større eller mindre del vil ske som tiltag på dyrkningsfladen. Som udgangspunkt bliver disse tiltag kompenseret. Tiltagene kan være reduceret kvælstofkvote, ekstra efterafgrøder, men forhåbentlig bliver der tale om en bred vifte af tiltag. **Den målrettede regulering** differentieres mellem vandoplande.

NY FOSFORREGULERING MV.

I forbindelse med ændringen af husdyrgodkendelsesordningen forventes en ny fosforregulering og en ændring af harmonireglerne at træde i kraft fra planperioden 2017/18.

Dyreenhedsbegrebet forventes afskaffet. Den tilladte mængde husdyrgødning udbragt på en bedrift styres herefter af et loft for udbragt mængde kvælstof og fosfor. For kvælstof bliver det generelt tilladt at udbringe 170 kg N pr. ha i husdyrgødning for alle dyretyper – dog med en fortsat undtagelsesregel for kvægbrug på 230 kg N pr. ha. Loftet for fosfor forventes at blive fastsat så det generelt bliver muligt at udbringe husdyrgødning fra de samme dyr pr. ha som i dag. Dog forventes det, at arealkravet for slagtesvin bliver reduceret så det bliver muligt at udbringe husdyrgødning fra 1,7 DE pr. ha i stedet for som i dag fra 1,4 DE pr. ha. Dette forventes i praksis gjort ved at fastsætte fosforloftet for slagtesvin på et niveau, der muliggør dette. Fosforloftet forventes skærpet i områder, der afvander til fosforfølsomme store søer. Disse søoplande forventes at udgøre ca. 25 pct. af landbrugsarealet. Fosforloftet forventes at kunne justeres op ved lave fosfortal. I forbindelsen med ny fosforregulering ophæves alle krav vedrørende fosfor i eksisterende miljøgodkendelser.

Table 1. Oversigt over forventet indførelse af gødnings- og arealregulering

Planperiode	Kvælstofnormer	Efterafgrøder (efteråret i begyndelsen af planperioden)	Målrettet regulering	Ny fosforregulering (ændring af harmoniregler, husdyrgodkendelse mv.)
2015/16	93 pct. af afgrødernes behov	10/14 pct. pligtige efterafgrøder MFO-efterafgrøder Husdyrgodkendelses efterafgrøder	-	-
2016/17	100 pct. af	10/14 pct. pligtige		

	afgrødernes behov	efterafgrøder MFO-efterafgrøder Husdyrgodkendelses efterafgrøder + 100-120.000 ha kompenserede efterafgrøder		
2017/18	100 pct. af afgrødernes behov	10 pligtige efterafgrøder planteavl, ændrede krav på husdyrbrug. MFO-efterafgrøder + 100-120.000 ha kompenserede efterafgrøder		Fosforloft som erstatning af harmoniregler og husdyrgodkendelsesordning.
2018/19	100 pct. af afgrødernes behov Evt. reduktion som følge af målrettet regulering	10 pct. pligtige efterafgrøder planteavl, ændrede krav på husdyrbrug. MFO-efterafgrøder Evt. krav som følge af målrettet regulering	Indfases med 1/3	Fosforloft som erstatning af harmoniregler og husdyrgodkendelsesordning.
2019/20	100 pct. af afgrødernes behov Evt. reduktion som følge af målrettet regulering	10 pct. pligtige efterafgrøder planteavl, ændrede krav på husdyrbrug. MFO-efterafgrøder Evt. krav som følge af målrettet regulering	Indfases med yderligere 1/3	Fosforloft som erstatning af harmoniregler og husdyrgodkendelsesordning.
2020/21	100 pct. af afgrødernes behov Evt. reduktion som følge af målrettet regulering	10 pct. pligtige efterafgrøder planteavl, ændrede krav på husdyrbrug. MFO-efterafgrøder Evt. krav som følge af målrettet regulering	Fuldt indfaset	Fosforloft som erstatning af harmoniregler og husdyrgodkendelsesordning.

Se også artiklerne:

- [Målsætning og virkemidler i vandområdeplanerne](#)
- [Konsekvens af målrettet regulering 2018/19 – 2020/21](#)
- Miljø og Fødevarerministeriet (2015): [Aftale om Landbrugs- og Fødevarerpakken](#).
- Miljø og Fødevarerministeriet (2016): [Aftale om naturpakken](#).
- Miljø og Fødevarerministeriet (2016): [Vandområdeplan 2015-2021 for vandområdedistrikt Jylland og Fyn, juni 2016](#)

